

De pentekeningen van / Les dessins à la plume
de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914)

7) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **De
laatste lotgevallen van Robert en Bertrand**
(1905) van / de Jan **BRUYLANTS** (1871-1928).

Het is tijd hulde aan Emiel WALRAVENS te bewijzen / Il est temps de rendre hommage à Emiel WALRAVENS.

Er zijn bijna geen artikels over hem / Il n'y a presque pas d'articles sur lui.

De uitgever Lode OPDEBEEK (1869-1930), in de loop van de tijd, denkt dat sommige pentekeningen van Emiel WALRAVENS aan Edmond VAN OFFEL (1871-1959) te wijten zijn. / Au fil du temps, l'éditeur Lode OPDEBEEK pense que certains des dessins d'Emiel WALRAVENS sont dus à Edmond VAN OFFEL.

De beste oplossing om hem een hulde te bewijzen is zijn pentekeningen te reproduceren *. / La meilleure solution pour lui rendre hommage consiste à reproduire ses illustrations *.

We beschikken over een uitgave (bij L. Opdebeek) van het boek, zonder datum, met een omslag van Stan Van Offel / Nous disposons d'une édition (chez L. Opdebeek) du livre, sans date, avec une couverture de Stan Van Offel.

Bernard GOORDEN

AUCTOR

De laatste lotgevallen van
Robert en Bertrand

Pentteekeningen van EMIEL WALRAVENS

Omslag van STAN VAN OFFEL

L. OPDEBEEK — Uitgever — ANTWERPEN

AUCTOR
DE LAATSTE LOTGEVALLEN
VAN

ROBERT en BERTRAND

BIBLIOGRAFIE / BIBLIOGRAPHIE.

c:lvd:506946

Bookmark <http://anet.be/record/opacehc/c:lvd:506946/N>

Titel De laatste lotgevallen van Robert en Bertrand

Auteur Bruylants, Jan [jr.] [Auctor]

Uitgave Antwerpen : Vlaamsche Boekhandel, 1905

Omvang 636 p. : ill.

Taal Nederlands

Stad Antwerpen | Cultuur, Sport, Jeugd en Onderwijs | Musea en Erfgoed | [Erfgoedbibliotheek Hendrik Conscience](#)

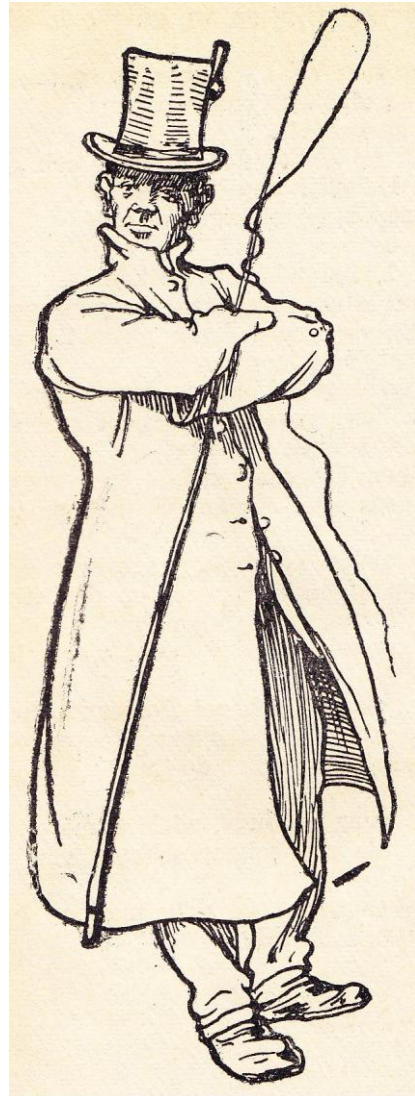
Hendrik Conscienceplein 4 | 2000 Antwerpen

Ce livre mériterait d'être traduit en français.

Werd Willy VANDERSTEEN door afbeeldingen van Emiel WALRAVENS geïnspireerd voor zijn reeks stripverhalen van «**Robert en Bertrand**» (98 titels, tussen 1973 en 1993) / Willy VANDERSTEEN a-t-il été inspiré par des illustrations d'Emiel WALRAVENS dans sa série de BD «**Robert en Bertrand**» (98 titres en néerlandais, entre 1973 et 1993) ? ...

Er zijn uittreksels daarvan via link / Il y en a des extraits au lien:

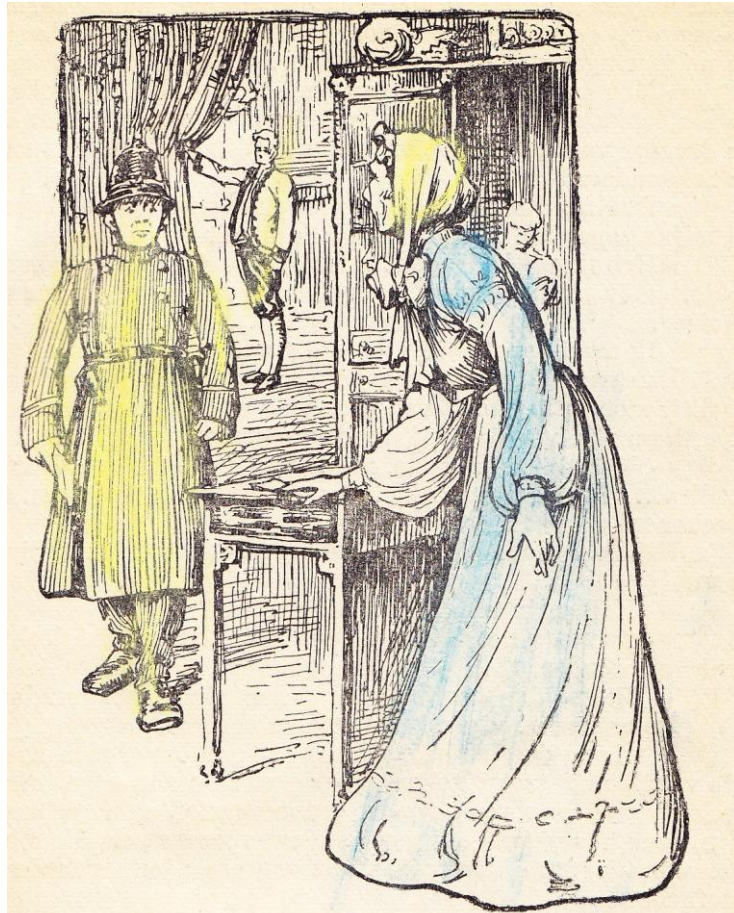
<http://www.idesetautres.be/?p=ndls&mod=vandersteen>

Pentekening bladzijden / illustrations pages **11 + 19**

Pentekening bladzijde **23** / illustration page **23**

- Verontschuldig me, mevrouw, dat ik u kom lastig vallen. (Blz. 36)

Pentekening bladzijde **35** / illustration page **35**
Een kind wilde ook met zijn kleurpotloden een hulde aan Emiel WALRAVENS bewijzen / Un enfant a, lui aussi, voulu rendre hommage à Emiel WALRAVENS avec ses crayons de couleurs

Pentekening bladzijde 41 / illustration page 41

Zij verdwenen langs een zijdeur. (Blz. 56)

Pentekening bladzijde **57** / illustration page **57**

Pentekening bladzijde **64** / illustration page **64**

Bertrand ontving het tweetal. (Blz. 74)

Pentekening bladzijde **73** / illustration page **73**

De secretaris stond op. (Blz. 86)

Pentekening bladzijde **87** / illustration page **87**

«De pijn schiet mij in de keel», zeide hij. (Blz. 90)

Pentekening bladzijde **89** / illustration page **89**

Hij vatte Speldemans bij den kraag zijner jas. (Blz. 96)

Pentekening bladzijde **97** / illustration page **97**

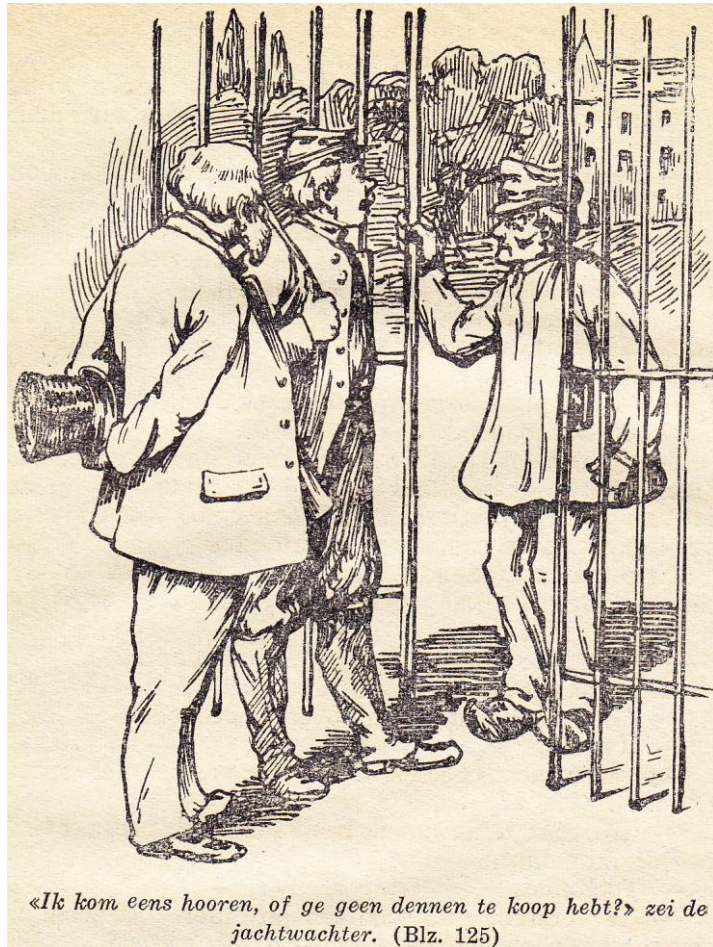
«Ik luister naar de ingeving van de Muzen». (Blz. 110)

Pentekening bladzijde **111** / illustration page **111**

«Heb dan toch medelijden.» (Blz. 118)

Pentekening bladzijde **119** / illustration page **119**

*«Ik kom eens hooren, of ge geen dennen te koop hebt?» zei de
jachtwachter. (Blz. 125)*

Pentekening bladzijde **125** / illustration page **125**

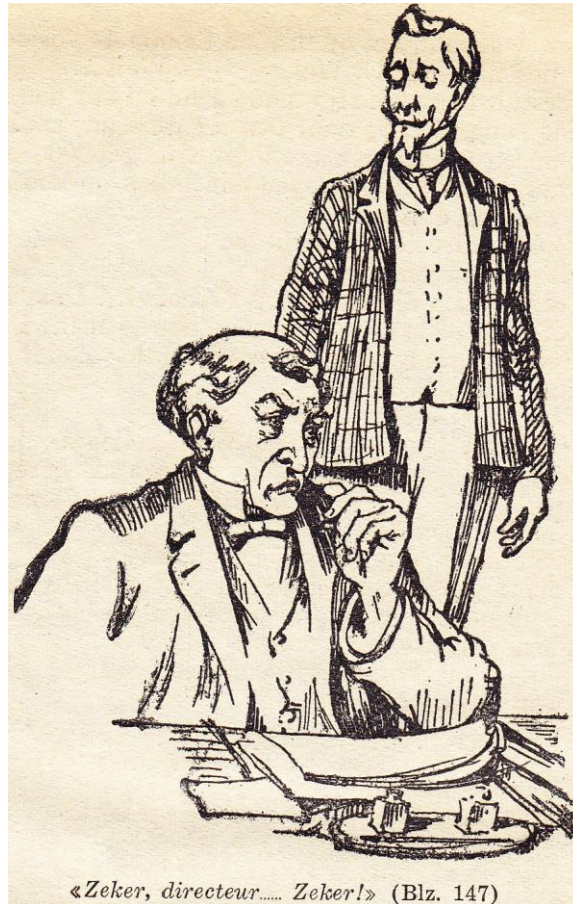
*Het hoofd van den neger was in aanraking gekomen met den buik
van den vertegenwoordiger der openbare macht. (Blz. 134)*

Pentekening bladzijde **135** / illustration page **135**

Op eene bank, zaten vier mannen en eene vrouw zindelijk, doch armoedig gekleed. (Blz. 142)

Pentekening bladzijde **143** / illustration page **143**

Pentekening bladzijde **147** / illustration page **147**

Pentekening bladzijde **182** / illustration page **182**

Pentekening bladzijde **191** / illustration page **191**

«Ik zou wenschen een woord te spreken». (Blz. 204)

Pentekening bladzijde **205** / illustration page **205**

«Gij beeft, mevrouw?» (Blz. 220)

Pentekening bladzijde **221** / illustration page **221**

Beiden volgden den hertog. (Blz. 227)

Pentekening bladzijde **229** / illustration page **229**

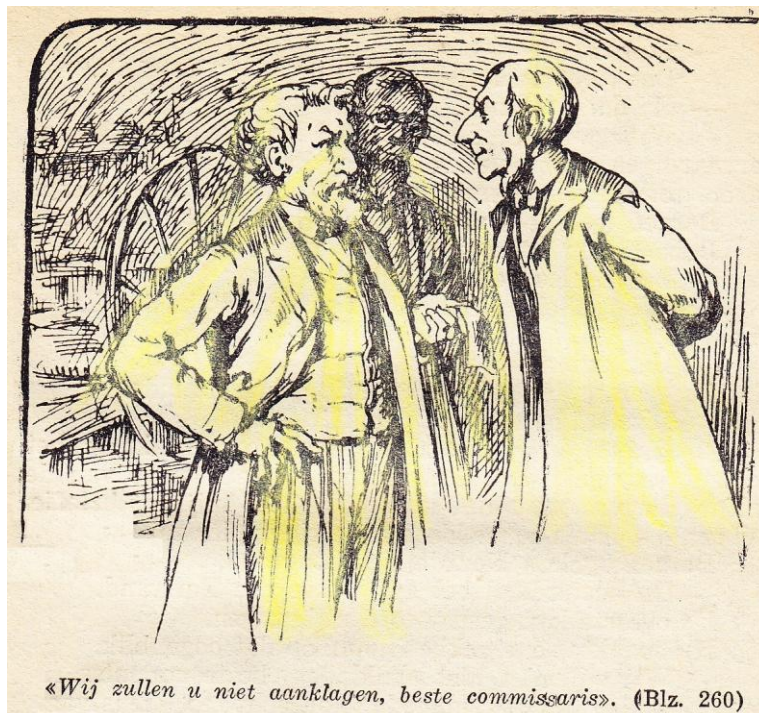

Bertrand droeg Nora over de beek. (Blz. 234)

Pentekening bladzijde **233** / illustration page **233**

Pentekening bladzijde **245** / illustration page **245**

Pentekening bladzijde **259** / illustration page **259**

De oude Moky.

Pentekening bladzijde **265** / illustration page **265**

De twee jonge lieden bleven alleen. (Blz. 268)

Pentekening bladzijde **269** / illustration page **269**

De romanschrijver schrok hevig. (Blz. 300)

Pentekening bladzijde **299** / illustration page **299**

De dame ging den man tegemoet. (Blz. 307)

Pentekening bladzijde **309** / illustration page **309**

De rit door het zand was zeer lastig. (Blz. 336)

Pentekening bladzijde **337** / illustration page **337**

Robert klauterde vlug als een kat naar boven. (Blz. 338)

Pentekening bladzijde **339** / illustration page **339**

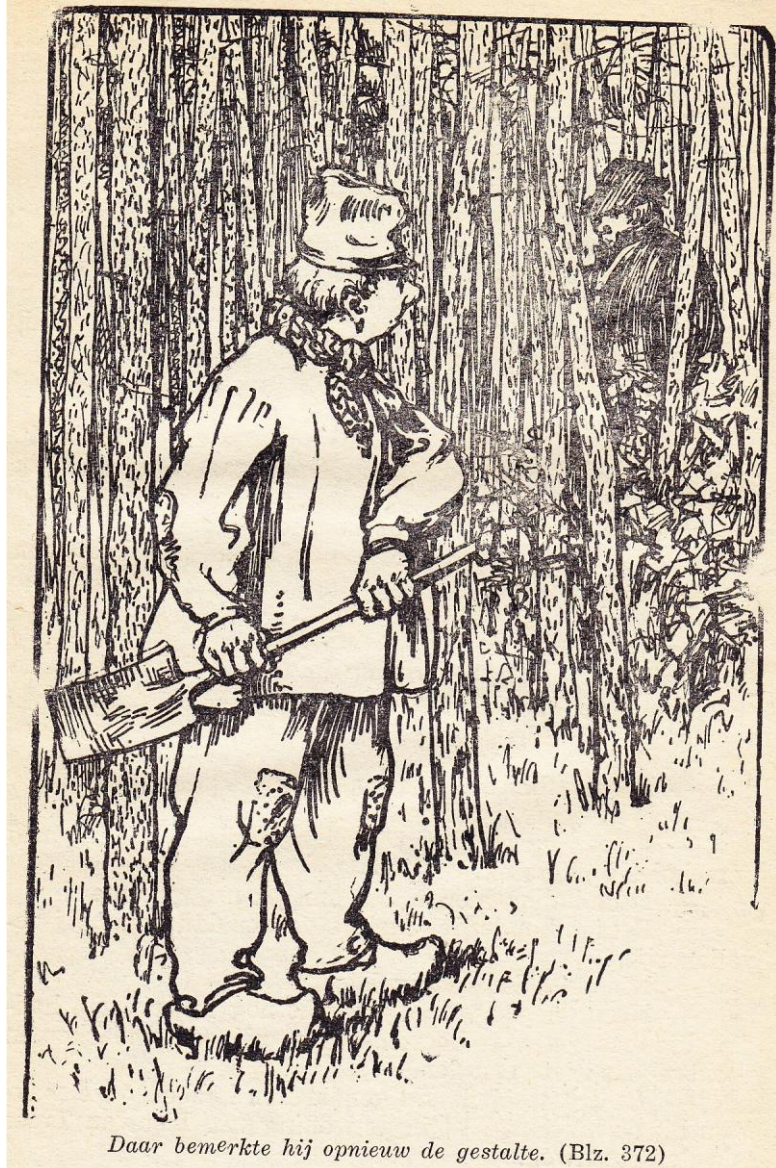
*en kwam terecht op het gapend wezen van Wannes Kramiek.
(Blz. 342)*

Pentekening bladzijde **341** / illustration page **341**

«Ik kom, champeter». (Blz. 356)

Pentekening bladzijde **357** / illustration page **357**

Daar bemerkte hij opnieuw de gestalte. (Blz. 372)

Pentekening bladzijde **371** / illustration page **371**

...hijgend en krochend, stootte hij den wagen voor zich uit. (Blz. 392)

Pentekening bladzijde **393** / illustration page **393**
(Het is mogelijk deze afbeelding in zwart/wit te zien
via link / Il est possible de voir cette illustration en
noir et blanc au lien :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20KERLINGALAND%2013%20OOSTKERKE%20HOUCKE%20LAPSCHEURE%20MIDDELBURG.pdf>

Zij wierp zich op de knieën. (Blz. 398)

Pentekening bladzijde **399** / illustration page **399**

Pentekening bladzijde **411** / illustration page **411**

Pentekening bladzijde **423** / illustration page **423**
Men ziet hier beter en gezicht dat door Emiel
WALRAVENS werd getekend / On voit mieux ici un
visage dessiné par Emiel WALRAVENS

.....terwijl de politiecommissaris opgetrokken werd. (Blz. 442)

Pentekening bladzijde **443** / illustration page **443**

BIBLIOGRAFIE / BIBLIOGRAPHIE.

Ook van / Aussi de Emiel Walravens.

Tijl Uilenspiegel in Vlaanderen (1904) van Jan Bruylants * :

http://www.dbnl.org/tekst/bruy002tijl01_01/

***De wonderlijke lotgevallen van Jan zonder Vrees* (1910) van Constant de Kinder * :**

http://www.dbnl.org/tekst/kind008wond01_01/colofon.php

http://www.dbnl.org/tekst/kind008wond01_01/kind008wond01_01.pdf

http://www.dbnl.org/arch/kind008wond02_01/pag/kind008wond02_01.pdf

Over / Au sujet de Emiel Walravens.

WYNANTS, Maurits ; “*Emiel Walravens, of de zoektocht naar een nagenoeg onbekend kunstenaar*”, in ***Het Hof van Melijn*** (driemaandelijks ledenblad van de vzw « *De vrienden van de School van Tervuren* »), Tervuren, 13 (2000), nr. 2, bladzijden 18-27.

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **1**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***Groeninghe*** ** (1910) **van** / de Abraham **HANS** » :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2001%20GROENINGHE%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **2**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***Het nevelmanteltje*** (1923 ?) **van** / de K. **BOUTER** (= Lode **OPDEBEEK**) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2002%20NEVELMANTELJTJE%20kBOUTER%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **3**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***De bokkenrijders in het land van Valkenberg*** (1910) van / de Pieter **ECREVISSE** (1804-1879) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2003%20BOKKENRIJDERS%20LAND%20VALKENBERG%20PIETER%20ECREVISSE%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **4**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***Het kraaiennest*** (1912) van / de Jan Renier **SNIEDERS** (1812-1888) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2004%20KRAAIENNEST%20SNIEDERS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **5**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans ***Maria van Brabant*** (1903) van / de Hubert **MELIS** (1872-1949) :

<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2005%20MARIA%20VAN%20BRABANT%20MELIS%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « De **pentekeningen** van / Les dessins à la plume de Emiel **WALRAVENS** (1879-1914) : **6**) De afbeeldingen in / Les illustrations dans **Genoveva van Brabant** (1866 **en** 1918). Une œuvre traitée par 2 auteurs : Johana-Desideria **COURTMANS-BERCHMANS** (1811-1890) et Jan **VERRIEST**, pseudonyme que nous avons percé à jour, de Lode OPDEBEEK :
<http://www.idesetautres.be/upload/EMIEL%20WALRAVENS%20AFBEELDINGEN%20ILLUSTRATIONS%2006%20GENOVEVA%20VAN%20BRABANT%20BGOORDEN.pdf>

GOORDEN, Bernard ; « *Des illustrations dans 3 livres d'Abraham HANS : A travers la Belgique (Op reis door België), Kerlingaland et Schelde vrij* » :

<http://www.idesetautres.be/upload/ILLUSTRATIONS%20dans%20KERLINGALAND%20%20A%20TRAVERS%20LA%20BELGIQUE%20et%20SCHELDE%20VRIJ%20de%20Abraham%20HANS.pdf>

Bernard **Goorden**, « *Abraham HANS : Nijverheid voor de jeugd / Arts et métiers (pour la jeunesse)* » :

<http://www.idesetautres.be/upload/ABRAHAM%20HANS%20VAN%20DER%20MEULEN%20NIJVERHEID%20VOOR%20DE%20JEUGD%20DUMOULIN%20ARTS%20ET%20METIERS%20BGOORDEN.pdf>

Bernard **Goorden**, « *B. H. HANS est-il le même illustrateur que E. HANS ? ... / Is B. H. HANS dezelfde illustrator als E. HANS ? ...* » (Prachtige

pentekeningen o. a. van windmolens / De
superbes illustrations, e. a. de moulins à vent) :
<http://www.idesetautres.be/upload/BH%20HANS%20EHANS%20ILLUSTRATIONS%20AFBEELDINGEN%20ABRAHAM%20HANS%20BGOORDEN.pdf>

**Enkele werken van Abraham HANS met
pentekeningen o. a. van Emiel Walravens /
Quelques oeuvres d'Abraham HANS avec des
illustrations e. a. d'Emiel Walravens.**

Abraham **HANS** ; *A travers la Belgique* ; Anvers,
Lode Opdebeek ; s. d. : 1911 ? ; 3 tomes en 1
volume : 95 + 102 + 151 pages (titre originel : *Op
reis door België*).

Les chapitres seront tous, sous peu,
accessibles et téléchargeables **gratuitement** sur :
www.idesetautres.be

Abraham **HANS** ; *Kerlingaland* (Geschiedenis,
legenden, zeden en gewoonten der
kustbewoners); Antwerpen, Lodewijk Opdebeek ;
1912, 267 pages. (kaft met illustratie van **Juliaan
Severin** ?)

Les chapitres seront tous, dans quelques
semaines, accessibles et téléchargeables
gratuitement sur : www.idesetautres.be

Tous les titres d'*Arts et métiers* par A.
DUMOULIN seront, dans quelques semaines,
également accessibles et téléchargeables
gratuitement sur : www.idesetautres.be

N.B. : ils pourraient éventuellement être mis progressivement à disposition selon un ordre de priorité déterminé par les intéressé(e)s.

ADDENDUM.

Emiel Walravens c/o Historische drukkerij Turnhout :
http://archive.historischedrukkerij.be/search?query=Emiel+Walravens&query_type=keyword&record_types%5B0%5D=Item&record_types%5B1%5D=File&record_types%5B2%5D=Collection&submit_search=Search&page=1

o. a. **Groeninghe** (1910) **